

7/28832

21 Ağustos 2013

Sayı : 64272063-610-2466
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-28832)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 31.07.2013 tarih ve 43452547-120.00-136139 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü TÜRKKAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/28832 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

Soru 1:

"21. Asrın Barış Projesi, Asrın zaferi, Enerjide küresel kral biziz." denilerek tanıtımı yapılan, "Nabucco Türkiye'den geçecek, Çin Seddi'nden Adriyatik'e kadar enerji vaziyetlerine hâkimiz." nidalarıyla eşsiz proje olarak gösterilen Nabucco Projesi başlamadan bitmiş, Nabucco'dan geçecek gazı temin edecek olan Şahdeniz Konsorsiyumu, Nabucco yerine Trans-Adriyatik Doğalgaz Boru Hattı Projesi'ni (TAP) tercih etmiştir; böylece Hazar gazının Avrupa'ya Trans-Adriyatik Boru Hattı ile güneyden taşınacağı ifade edilmektedir.

Nabucco Doğalgaz Boru Hattı'nın hayata geçirilmesi için 10 yıl boyunca birçok anlaşma imzalanmıştı, ayrıca Türkiye'nin de taraf olduğu Nabucco projesinde Azeri doğal gazı; Türkiye, Bulgaristan, Romanya ve Macaristan güzergahını izleyerek Avusturya üzerinden Avrupa'ya ulaşacaktı. Bin 320 kilometrelik bu hat ile yılda 20 milyar metreküp doğalgaz Orta Avrupa'ya taşınacaktı.

Bu nedenle;

- Avusturya'nın gaz ve petrol şirketi OMV'nin, Azerbaycan doğal gazını Avrupa'ya ulaştırmak üzere kurulan Nabucco batı boru hattı projesinden ayrıldığını açıklamasının nedenleri nelerdir, bu konuda Türkiye'ye herhangi bir açıklama yapılmış mıdır?

Cevap 1:

Avusturya'nın OMV şirketi Nabucco boru hattı projesindeki hissesinin % 9'unu Fransız GDF Suez şirketine sattığını açıklamıştır. Basında yer alan haberlerde; bazı şartlara bağlı olan sözkonusu satışın 2013 yılının ikinci yarısında sonuçlanmasının öngörüldüğü, OMV CEO'su Gerhard Roiss'un sözkonusu satışla ilgili olarak GDF Suez'in Nabucco doğal gaz boru hattı projesine ortak olmasının Nabucco projesine daha da önem kazandırdığını ve Avrupa'ya gelecekte yeni kaynaklardan doğal gaz sağlanması için Nabucco'nun doğru seçim olduğunu ispatladığını ifade ettiği kaydedilmektedir.

OMV daha önce projeden çekilen MOL ve RWE firmaları gibi ticari gerekçeler ile projeden çekilmiştir.

Soru 2:

Hükümetiniz'in değişik tanımlamalarla reklamını yaptığı Nabucco Projesi'nin hayata geçirilmesi için 10 yıl boyunca birçok anlaşma imzalanmasına rağmen neden hayata geçirilmemiştir, bu konuda yetkili makam olarak görüşleriniz nelerdir?

Cevap 2:

Uluslararası Enerji Ajansı tarafından, Avrupa Birliği'nin 2030 yılına kadar yaklaşık 200 milyar metreküp ilave doğal gaz ihtiyacının olacağı öngörülmektedir. Bu nedenle, AB'nin bu ihtiyacı karşılayabilmesi için LNG'nin yanı sıra önemli miktarlarda boru hatları vasıtasıyla taşınan gaz da ihtiyacı vardır.

Avrupa Birliği'ne kısa vadede doğal gaz sağlayabilecek tek kaynak Şahdeniz Sahasının 2. Fazıdır.

Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP), tüm Güney Koridoru projelerinin arz kaynağı sıkıntısı yaşadığı bir dönemde Ülkemizin girişimleri ile geliştirilmiş ve söz konusu projelerin hayata geçirilebilmesinin önünü açmıştır.

TANAP (Trans-Anadolu) Projesi'ne ilişkin anlaşmaların imzalanmasının ardından Nabucco Projesi'nin konsepti değiştirilmiş, "Nabucco-Batı" olarak Türkiye sınırından Avrupa'daki gaz

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/28832)

merkezine uzanacak 1.300 km uzunluğunda bir boru hattı inşa edilmesine karar verilmiştir. Orijinal haliyle yaklaşık 4.000 km. uzunluğa sahip olan projenin böylelikle daha ekonomik hale gelmesi amaçlanmıştır.

Şahdeniz 2 Konsorsiyumu'nun ülkemizin batı sınırından teslim alınacak gazın Avrupa'ya iletilmesini sağlayacak projeler (Adriyatik Geçişli DGBH (TAP) ile Nabucco Batı Projeleri) arasındaki tercihinde öncelikli olarak ticari gerekçeler etkili olmuştur.

Şahdeniz 2 Konsorsiyumu ortaklarının, TAP Projesi'nden elde edecekleri kar ile Nabucco'dan elde edecekleri kar arasında önemli bir fark bulunmaktadır.

Diğer yandan, TAP Projesi'nin seçilmesi, Nabucco Projesi'nin rafa kalktığı manasına gelmemektedir. Bilindiği üzere ülkemiz, eşzamanlı olarak Nabucco ve TAP'a destek vermiştir. Birçok defa ifade edildiği üzere, bahsi geçen projeler birbirine rakip değil, birbirini tamamlayan projelerdir.

Kısa vadede TAP Projesi'nin gerçekleştirilecek olmasına karşılık, başta Irak gazı olmak üzere bölgedeki diğer gaz tedarikçilerinin orta/uzun vadeli pozisyonları ve Avrupa ülkelerinin gaz ihtiyacı göz önüne alındığında, Nabucco (Batı) Projesi'nin bir noktada hayata geçirilmesi mümkün görülmektedir.

Soru 3:

Konsorsiyumun alternatif olarak önerdiği TAP boru hattına Türkiye'nin katılımı olacak mıdır, olacaksa detayları nelerdir?

Cevap 3:

2011 yılında TAP Konsorsiyumu BOTAŞ Genel Müdürlüğünü ya da Bakanlığımızca belirlenecek bir başka şirketi TAP Projesine %15 payla ortak olmaya davet etmiştir.

Şahdeniz 2 doğal gaz üretiminin ihraç yollarının kesinlik kazanmış olması ve ülkemizin enerji merkezi olması hedefi doğrultusunda TAP'a ortak olunması konusu yeniden değerlendirilmektedir.

Soru 4:

Nabucco Projesi yerine uygulanacak yeni projenin Türkiye'deki doğalgaz kullanımına ne gibi yansımaları olacaktır?

Cevap 4:

Öncelikle TANAP Projesi, Türkiye ve Avrupa'nın doğal gaz arzına, Azerbaycan Şah Deniz-2 sahası ve ilave kaynaklardan doğal gaz tedarikiyle büyük katkı sağlayacaktır.

TANAP Projesi için öngörülen 4 aşamadan ilkinin 2018 yılında ilk gaz akışıyla gerçekleşmesi öngörülmektedir. 2020 yılında ise yıllık 16 milyar metre küp olacak kapasitenin, 2023'te 23 milyar metre küp, 2026 yılında ise 31 milyar metre küp seviyesine kadar ulaşması hedeflenmektedir.

2 aşamadan oluşacak proje kapsamında 6 metre küp Türkiye'ye, 10 metre küp Avrupa'ya nakledilecektir.

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/28832)**

Şahdeniz Konsorsiyumu Avrupa'ya gidecek gazın güzergâhı için seçtiği TAP Projesi ile Azeri gazı Yunanistan, Arnavutluk üzerinden İtalya'ya ulaştırılacaktır.

Ülkemizin enerji konusunda zengin bir ülke olmadığı ve ekonomik gelişme ile birlikte enerji ihtiyacımızın sürekli artış eğiliminde olduğu hepimizin malumudur. Bu kapsamda, TANAP Projesinin devreye girmesi ile hem ucuz enerji tedariki, hem de enerji çeşitlendirmesi hususunda önemli bir adım atılmış olacaktır.

Diğer yandan, yurtdışından sağlanan enerjinin maliyetinin düşmesinin, hem ülke ekonomisine, hem de diğer ülkeler ile olan uzun dönemli enerji anlaşmalarımıza katkısı olacaktır. Proje Türkiye'nin enerji maliyetlerini düşürecek ve mutlak suretle cari açığa olumlu etki yapacaktır.

TAP Projesi'nin gerçekleştirilmesiyle yılda 7-10 milyar m³ doğalgazın tüketildiği Karadağ, Bosna-Hersek Hırvatistan ve Slovenya'ya boru hattının bağlanma imkânı bulunmaktadır. 2030 yılında bahsi geçen dört ülkenin toplam gaz tüketiminin 20 milyar m³'e çıkması beklenmektedir. Bu yeni ve gelişen pazarda Türkiye'nin etkin olmasının önü açılmıştır.